



יו"ל ע"י התאחדות האברכים  
"אדנים לתורה" דחסידי זוטשקא  
פר' שמיני תשפ"א + גליון צ"ד

פלאות התורה מאוצרותיו של  
הגדו"ח ר' זרח רונטל שליט"א

## חזקוני הנחל

דברות קודש ממעיין נובע, כ"ק מרגן רבוה"ק ז"ע

## נחל קדומים

### "כי אני ה' רופאך"

סגולת שיירי מצה לרפואה בגשמיות וברוחניות

חידוש פלא מובא באמרי נועם, ששבת קודש זו פרשת שמיני, שתחול בהאי שתא בכ"ח ניסן, היא השבת הראשונה בעולם ששמרוה בני ישראל, לאחר שקיבלו את המתנה טובה מבית גנזיו של הבורא, ונצטוו על השבת במרה לפני 3333 שנים.

#### הצלה מכל החולאים ע"י שיירי המצה

ומוסיף האמרי נועם שבו נבין ג"כ טעם למנהג ישראל שנהגו בשבת זו להניח על השולחן מצה יחד עם החלה. דהנה לכאורה צריך להבין מדוע דוקא במרה אמר הקב"ה לבני"ל "כל המחלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך" (פ' בשלח פס"ו - כ"ו), שהרי לא היה להם שום מחלה חוץ ממה שהיו צמאים למים. אלא שאמרו חז"ל בב"ק (פ"ב ע"ג) ובב"מ (ק"ז ע"ג), 'מחלה' זו 'מרה', ששמונים ושלוש חלאים תלויין במרה, וכולן פת שחרית במלח וקיתון של מים מבטלתן. וזה הכונה בפסוק בפ' משפטים "וברך את לחמך ואת ממיך והסירתי מחלה מקרבך". והנה כמו שיש מרה בגוף האדם שתלווים בה החולאים ר"ל, כך יש בחינה של מרה בגוף העולם. ולכן כאשר הגיעו לאחר קרי"ס למרה ששם יש התעוררות של דינים והפ"ג מחלות שבמרה שבגוף העולם, הוצרך הבורא לומר שכל המחלה אשר שמתו וכו' לא אשים עליך, שכל המחלות שיש שם במרה לא אשים עליך כי אני ה' רופאך.

והנה כיון שע"פ חז"ל הרפואה לפ"ג המחלות הוא ע"י פת שחרית וקיתון מים, בשלמא הקיתון מים כבר יכול להיות מהמים שהומתקו, אבל היכן הוא הפת שחרית שירפא. אלא אומר האמרי נועם שזה נעשה ע"י אכילת פת שחרית שזה המצה שזכו לאכול בפסח. ומדוע נקראית המצה פת שחרית, שהמצה היא לחם שעונים עליו דברים הרבה בסיפור יציאת מצרים, ומובא בליק"מ (סימן ז') ששחרית הוא ר"ת הד' בנים שבהם מקיימים סיפור יצ"מ. שאינו יודע [לשאול], ח"כם ר'שע ת"ם. ומכאן זה שמספרים עליה הסיפור יצ"מ נעשית המצה הק' מיכלא דאסוותא המרפא כל החוליים ר"ל.

ומסיים האמרי נועם, שלכן נהגו ישראל בשבת קודש זו פרשת שמיני להניח על השולחן מצה יחד עם החלה, כיון שהוא השבת הראשונה ששמרו לאחר שהגיעו למרה, ונרפאו שם מכל המחלות ע"י המצה - הפת שחרית!

#### בני"ל זכו לכת השירה בנבואה ע"י המצה

מובא בזה עוד חידוש נורא נוראות באמרי אמת, שכל כח הנבואה וההשגה הנוראה שזכו בני ישראל בזמן קריאת ים סוף שאמרו את השירה ברוח הקודש ביחד עם משה רבינו - וראתה שפחה על הים מה שאלה ראה הנביא יחזקאל במעשה מרכבה, - כל זה היה בזכות ששירי מצות שנסאל על שכמם כשיצאו מצרים. וכמו שמצינו שהפרות שהניחו עליהם את ארון הברית כאשר הוחזר ע"י הפלשתים מאשדוד לבית שמש קיבלו את כח הדיבור ושוררו שירה, כך יכולים המצות הק' שנסאו אותם בני"ל להפוך בני אדם לדרגות שיוכלו לשורר בנבואה!

ולפי זה יש בנותן טעם נוסף לענין המצה בשבת קודש זו, להראות שבכח המצות זכו בני"ל לכת

המשך בעמוד ב' <<

אכילה, רק יש לה תכלית פנימי, לצורך גבוה. וזהו סימן הטהרה באכילה.

ומפריס פרסה, היינו שיש לבהמה הטהורה פרסה חלוקה לשני חלקים. וזהו סימן הטהרה באכילת האדם, כאשר האדם מכוין שבאכילה יש ב' חלקים, אכילה גשמית להגוף, ומזון רוחני להנשמה, וכדברי האר"י הק' (לקוטי תורה פר' עקב) עה"פ (דברים ת. א.) "כי לא על הלחם לבדו יחי האדם", שלא על הלחם הגשמי לבדו יחי האדם, "כי על כל מוצא פי ד'" הטמון במאכל יחי נפש האדם. וכאשר האדם מכוין באכילתו לב' בחינות אלו, זהו סימן טהרה.

(כ"ק רבינו הנחל יצחק ז"ע)

#### מזהנה

נחלי אש בקצירת האומר

#### חטא רדיפת הכבוד

ואת היותרת מן הכבוד מן החטאת וגו' (ויקרא טו.). פירוש [היותרת מן הכבוד] כאשר אדם רודף אחר מותרות הכבוד, ידע אשר זהו מן החטאת, שעוד לא תיקן מעשיו ושב מחטאתו. (רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

#### קדושת האכילה המביאה לטהרת האדם

זאת החי' אשר תאכלו (ויקרא יא. ג.), הנה איתא מאאמו"ר ז"ע בנחל יצחק הדשבת הראשונה שלאחר חג הפסח, שבה מתחילין לאכול חמץ (פ"י המנהג המקובל מרביתנו שאין אוכלין חמץ עד שבת קודש), מתחילה העבודה לתקן כל עניני תאות האכילה עפ"י התורה"ק. כי בפסח כבשו את הבצק לבל יתפח כלל, וזהו בחי' ביטול היצר מכל וכל. ועתה מניחים לו לתפוח, רק צריך לאכול בקדושה. והוא בחינת ואהבת וגו' בכל לבבך, בשני יצריך (ברכות פ"ט מ"ה). ולכן בפרשת שמיני אנו לומדים פרשת קדושת האכילה ומאכלות האסורות, "זאת החי' אשר תאכלו".

ויש להוסיף בזה דהנה בפרשה זו קורין אנו גם פרשת טומאה וטהרה - אך מעיין ובור מקוה מים יהיה טהור, וי"ל דהא בהא תליא. דכאשר האדם מתקדש באכילתו כראוי, כפי התקדשותו זוכה שהדם שנתחדש בקרבו מן המאכלים יהיה דם טהור. ומאחר שהדם עולה למח יביא זה אתו מחשבות קדושות וטהורות וזכות, וממיילא התא כל הנהגתו בטהרה.

וי"ל דמשום הא מנהגינו להתחיל באכילת החמץ בסעודת שב"ק דייקא, שבו העונג והאכילה הוא מצוה, ובה נוכל לקדש כראוי את אכילתנו, ומשב"ק נשפע לכל השבוע על האדם קדושה וטהרה. ושפי שאומרים בזמירות "לנו בו ולשמוח בו" - בהקב"ה "בתענוג אכול ושתו". (כ"ק מן אדמו"ר ז"ע).

#### סימני טהרה של אנשים פשוטים

כל מפרסת פרסה (ויקרא יא. ג.), בסימני הטהרה של בהמה טהורה, מעלה גרה ומפריס פרסה, מרומזים תהלוכות בני אדם הכשרים וטהורים לפניו ית"ש, אותם האנשים שהולכים רוב ימיהם אחר עסקים גשמיים וטרוידים הם על המחיה ועל הכלכלה לפרנס ביתו ומשפחתו, ובכל זאת "מעלה גרה", שמעלה ומקדש את המעות המכונות "גרה", כטעם "עשרים גרה השקל" (שמות ל. יג.), ע"י שנותן ממעותיו לצדקה וחסד; וגם "מפריס פרסה", דהיינו מאכיל ומשקה עניים ורעבים, מלשון "פרוס לרעב לחמך" (ישעיהו נ"ח. ז.). אלו שני הסימנים הם סימני טהרה לאנשים פשוטים.

(רביה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ז"ע)

#### משום הכישה והיראה נבחרת

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח וגו' (ויקרא טו.). פירש רש"י 'שה' אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת' (תורת כהנים ט. ט.), פירוש, שבאמת על ידי המעלה שלך, הבושה והיראה, על ידי זה נבחרת להיות עומד ומשמש לפני הקב"ה.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

#### ההבדל בין ישראל לעמים ע"י האכילה

כי אני ד' המעלה אתכם מארץ מצרים וגו' (ויקרא יא. מה). וברש"י, תנא דבי רבי ישמעאל אלמלי לא העליתי את ישראל ממצרים אלא בשביל שאין מטמאין בשרצים כמו מצרים וכענינים דיים, עכ"ל. למדים אנו מכאן גודל מצות כשרות המאכלים, שכל התייסדותו של עם ישראל היא כדאי עבור מצוה זו לחוד. וטעם הדבר, כי האכילה היא הדבר המהותי שבה נבדלים ישראל מן העמים, כי כולם אוכלים מאכלים גשמיים, ואצלם האכילה היא בהמיות גמורה, ואצלנו האכילה היא עבודה קדושה של העלאת הנצוה"ק, אצל העמים האכילה מביאה לסיאוב וטומאה, ואצל ישראל שלחנו של אדם מכפר (ברכות נה). נמצא שבאכילה דייקא ניכרת קדושת הנפש הישראלית והבדלתה מן המצרים ומן הכענינים, שאכילת היהודי היא קודש ל'.

(כ"ק רבינו הנחל יצחק ז"ע)

#### אכילה ככונה הראויה

זאת החי' אשר תאכלו וגו', כל מפרסת פרסה וגו' מעלת גרה וגו' (ויקרא יא. ג.). ונראה להתבונן בלימוד סימני הטהרה של מעלה גרה ומפריס פרסה. שמעלה גרה, שלועס וחוזר ולועס מה שאכל כבר, זה רומז שצריך "צו קיינען" (גלעטס) ולחזור שוב בהתבוננות על מה האכילה באה ומה תכליתה, והיינו שיוכור שהאכילה אינה לשם

בחנית השירה. ולפי"ז אפש"ל שעל ידי שזכו בשש"פ למדריגת השירה בכח המצות, לכן אח"כ במרה זכו למתנת השבת שבה הזמין שישאל משוררים לבוראם 'בבחינה של "מכנף הארץ זמירות שמענו" - במקום ששת כנפי המלאכים שבהם משוררים המלאכים בימות החול. וכל זה הוא בזכות המצה.

### בני"ז זכו לקדושת ראשי חרשים ע"י המצה

חידוש נפלא נוסף יש בשבת קודש זו, על פי מה שמובא ברי"ף (ברכות דף מ"ט) וברבינו יונה, שטעם סדר הנוסח בתפילת שבת ר"ח "מקדש השבת וישראל וראשי חרשים", כיון שהא בהא תליא, שבשבת נאמר "לדעת כי אני ה' מקדישכם", שהקב"ה מקדש את ישראל על ידי מתנת קדושת השבת, ואחרי שיש להם קדושת ישראל - יכולים לקדש את הזמנים, שראשי חרשים ומועדים תלויים בקדושת ישראל המקדישים אותם.

ואין להקשות ממה שמצינו שכבר היה לבני"ז ראש חודש קודם שקיבלו את קדושת השבת, שהרי 'החודש הזה לכם ראש חרשים' נאמר בר"ח ניסן לפני שקיבלו בני"ז את השבת בכ"ה ניסן. שבעל ה"שבילי דראש חודש" מביא מדרש (שמד"ר ט"ו, כ) (ומביא הרמב"ם בהלכות פורים), שכאשר בא הקב"ה לקדש את חודש ניסן, אמר הקב"ה למשה ואהרן "בואו!" ונתעטף הקב"ה בטלית מצויצת, והעמיד למשה מכאן ולאהרן מכאן כשני דינים נוספים. וקרא למלאכים מיכאל וגבריאל ועשה אותם שלוחים לראות החודש (בא"ר), וכשחזרו שאלם הקב"ה באיזה צד ראייתם את הלבנה - לאחר החמה או לפני החמה, לצפונה או לדרומה, כמה היה גובהה ולהיכן היה נוטה, כמה אורכה, וכמה רוחבה. ואמר הקב"ה "מקודש החודש בזמנו!" וא"ל למשה ואהרן, כסדר הזה שראיתם אותי עושה כך תהיו מקדישים.

ולפי"ז א"ש, אותו ראש חודש ניסן לא נתקדש באמת ע"י קדושת ישראל, אלא שהיה רק כדוגמא להראות להם איך צריך לקדש את החודש, ואז הקב"ה בעצמו קידש את החודש.

### חביבות הקב"ה לנשיאת המצה והמרור

השתא נוסף בס"ד חידוש מופלא מהרה"ק מקאצק. מובא בתוס' בשבת (דף פ"ג ע"ב - ד"ה אתחמינן), שלשיטת רבא כאשר נצטוו על השבת במרה, לא נצטוו אז לא על איסור הוצאה מרשות לרשות, ולא על איסור תחומין. הרי שבשבת שקיבלנו במרה הוצרכו לשמור מכל המלאכות, חוץ מתחומין והוצאה מרשות לרשות. ועל זה נצטוו רק אחרי כשלוש שבועות. ולכאורה צריך להבין מה הענין הזה שדוקא באלו הדברים לא נצטוו באותם שלוש שבתות.

ובספר מדרש משה (לכבוד האדמו"ר הקדוש זצ"ל), מביא מקינו על זה הסבר נפלא עפ"י רש"י (שמות יב דף) ע"ה"פ שבני יצאו ממצרים כאשר "משארותם צורות בשמלותם על שכמם", שחוץ מאותו בצק שנאפה בטרם יחמץ, הוציאו ג"כ שיירי מצה ומרור שאכלו בליל פסח עם הקרבן פסח. ואע"פ שלכל אחד היה כמות עצומה של בהמות, שכל אחד יצא ממצרים לפחות עם תשעים חמורים לוביים מעולים וחזקים ומובא במדרש שכל הבהמות היו הולכים בנס לבד מעצמם. וא"כ לא היה צריך להיות אפילו קושי קל להניח על הבהמות את משארותם. אבל מחמת חיבוב המצה נשאו את שיירי המצה והמרור דוקא על שכמם!

ורש"י כתב בפ' בשלח (טו, א) "בחמשה עשר יום לחודש השני לצאתם מארץ מצרים", לפי שבו ביום כלתה החרה שהוציאו ממצרים והוצרכו למן. למדנו שאכלו "משיירי המצה" שישים ואחת סעודות. ששיירי המצה שהיה חפץ של מצוה, נכנס בו הברכה שיוכלו לאכול ממנו ששים ואחת סעודות. [ומקורו ביל"ש הנ"ל].

וכן הלשון בסידור הגה"ק ר"י מעמידן זצ"ל, "נגלה לי מן השמים, שזה טעם מנהג ישראל לאכול מצה בפסח שני בליל ט"ו אייר, כי אז כלתה שיירי המצה והמרור שהוציאו ממצרים!"

ולפי זה אפשר להמתיק מדוע לא צוה הקב"ה במרה על איסור תחומין והוצאה מרשות לרשות, כיון שרצה הקב"ה שיוכלו להמשיך בחביבות המצה לישא את אותם שיירי מצה ומרור על שכמם בכל המסעות עד שיגיעו לאלול במדבר סין ביום חמשה עשר באייר, שאז נגמרה הס"א סעודות. ומיד כאשר לא היה כבר השיירי מצה והתחיל לרדת להם המן, נאמר שם, "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי", וכפי שדורשת הגמ' בשבת דף צ"ז שהכונה "אל יוציא!"

ומכאן רואים כמה היה חשוב אצל הבורא אותו חיבוב מצוה של השיירי מצה ומרור שבני"ז חיבבוהו, ולכמה ענינים מופלאים נושגבים זכו בני"ז בגלל חביבות אותם שיירי המצות הקדושות!!

## נחל איתן

טללי טוהר מתוך דא"ח של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

### "למה אתה בוש, לכך נבחרת"

רש"י הק' אומר עה"פ (ויקרא טו, כ) קרב אל המזבח, לפי שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש, לכך נבחרת. ובדגל מחנה אפרים עמד ע"ז, דמה תשובה היא זו כי לכך נבחרת, מי יש בזה כדי להוריד את הבושה מאהרן. ומביא פי' ע"ז מזקנו הבעש"ט ה"ז ע"ז ו"ל, "דמפני שיש לך יראה ובושה מן השי"ת לכך נבחרת, כי זבחי אלוקים רוח נשברה (תהילים טו, ט), וכבר נזכר זה בכתבי האר"י ז"ל (ליקוטים פר' שמות), וכבר ביארתי בקצרה על דרך "אויביו אלבשו בשת ועליו יציץ נור" (תהילים קלו, יח), כי הבושת ילבשו שוטנים היינו הס"מ ויעטו כמעיל בשתם, "ועליו" על העובד ה' יציץ נור הקודש, ונעשה מן בוש"ת "שבת" עכ"לשוה"ק.

וכוונתו למש"כ בהמשך הדברים ושם מביא, הדנה ביה"כ היו שני שעירים לכפרה ואחד מהם היה משתלח לעזאזל, בכדי להפריש ולסלק הקליפה מהקדושה. וזהו דכתיב (ויקרא טו, כב) ונשא השעיר עליו את כל "עוונות-תם" נוטריקון "עוונות תם", פי' ע"י זה השעיר דהיינו הס"מ לוקח את העוונות הוא פורש עצמו מישראל לקטרג עליהם, כי הוא סבור שלוקח מתנה רבה ועצומה, ויוכל לקטרג עם המתנה הזו על כל עוונות ישראל. אבל האמת היא דאדרבה, ע"י עוונות אלו הוא פורש ומסתלק לעזאזל, ועי"ז תמו עוונותיהם של ישראל, וכן הוא בשעיר של ר"ח שבו לכפר עוונותיהם של ישראל.

וזהו פי' הפסוק שבתהילים (קלח) אויביו אלבשו בוש"ת, פי' דאויביו היינו הס"מ, אלבשו בוש"ת, פי' אלבשו בעוונות, ועי"ז בטל כוחו, ועליו, פי' על ישראל, יציץ נור, דהיינו נור הקודש בחינת הכתרים שמקבלים ביה"כ דשורש המחילה והסליחה הוא מבחינת כתר, וכדאיתא מהרה"ק המאור ושמש דמטעם זה נהגו לומר כתר בכל תפילות יוה"כ כי בחינת כתר שולט ביום זה להמציא לישראל סליחה וכפרה, וכן הוא מחילת העוונות דר"ח, וכן הוא בשבת דאפי' עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, וזה ע"י הבושת שיש ליהודי בהגיע שבת קדש, והטעם הוא משום בחינת כתר שישנה בשבת.

וזה מה שאומרים בשבת "לא תבושי ולא תכלמי", כי הבושת עוברת לס"מ ומ"בש"ת ו"כלימה" נעשה "שבת" ו"מלכה", שמתלבשת השכינה במלבושי

שבת ויו"ט, ומלבושי הקדרות והשחרות נורקים ומתלבשים באויבי ה', היינו הס"מ וכל כת דיליה, [ולכן שבת הוא זמן של תשובה, ושבת ר"ת ש'בת ב'ו ת'שוב]. וכן הוא בעבודת הכה"ג ביה"כ דע"י בוש"ת וכלימתו מעוונות ישראל נפרדו כל הקליפות מעבודתו בלבושם את אלה בגדי הבושה. וזה אפשר כוונת הבעש"ט זללה"ה, א"ל משה לאהרן למה אתה ירא ובוש כי לכך נבחרת, פי' הלהביש את הקליפה במלבושי הבושת.

ונראה להוסיף ע"ז דהבעש"ט הולך בדרכו, שפי' הפיוט ה"לכה דודי" מדבר על נפש האדם, דבהגיע שב"ק יש לו לאדם לנער עצמו ולומר לנפשו התנערי מעפר קומי, פי' קומי נפשי מטיט היון שאת שקועה בו, לבשי בגדי תפארתך, פי' התלבשי בבגדי נקיות וטהרה, וכן כל המשך העניין. אבל אחר עבודה זו של בוש"ת, הרי יש לו לאיש ישראל להתחזק ולומר לא תבושי ולא תכלמי, ולקבל על עצמו להתחזק מכאן ואילך בקדושה וטהרה.

והוא במה דאיתא בחידושי הרי"ם מרבו הרה"ק מקאצק שאמר (ז"ל המובא בחי' הרי"ם) "איני יודע מה שהם רוצים ממני, בכל ימות השבוע עושה כל אחד מה שלבו חפץ וכשבא שבת קודש, הרי הוא מתעטף בגלימת המשי השחורה, מתהדר באבנט שחור ועוטה את השטריימל, והנה הוא מחותן עם לכה דודי, אני אומר כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת, אך החי' הרי"ם מיתק את הדברים ואמר "ואני אומה, "אש לפניו תהלך ותלהט סביב צרי", אם מתרגשים עד העצמות, כתוב "האירו ברקיו תבל", מאיר השבת לתוכו של אדם. זאת ועוד אם מתהלכים מלאי בוש"ת ותוך בוש"ת ממלמלים מי אני לשבת איזה מחותן אני עם שבת קודש, בא השבת ועוטפת את האדם, לוקחת אותו עם בוש"ת".

ולפי"ז העבודה היא בתחילה להיות מלא בוש"ת, ואח"כ השבת מכנסת אותו לתוכה, ואומרים לא תבושי זה הביאור במה שזוכים בשבת לקבל הכתרים שנטלו מישראל בחטא העגל, כי לפי דברים אלו הרי בחינת הכתר מתעוררת ביה"כ ע"י הבושה מעוונותיהם של ישראל, וא"כ אף בשבת כאשר מרגיש איש יהודי בוש"ת גדולה, מה אני לשבת, עי"ז הוא זוכה לקבל הכתרים.

## ערבי נחל

אמרים ערבים ממאורי החסידות

### להעביר מעליו העון בעת קיום המצות

וירד מעשות החטאת (ויקרא טו, כב), הנ"ל עפ"י מאמר הגמ' (פסחים טו) אין מעבירין על המצוות, כי כן דרך היצר לקרר את האדם בגשתו אל העבודה זו תפלה, לומר לו הלא אתה מלא עון, ואיך ימלא לבבך לגשת אל הקודש. אולם האמת אינו כן, כי הקב"ה שומע תפלת כל פה, ומרחם על הבריות, לקבל ברחמים תפלתו. וז"ש אין מעבירין על המצוות, כל יעלה על זכרוננו העבירות, בעת עשיית המצוות. וזהו ירד מעשות החטאת וגו' בשעה שאהרן ה' מברך את ישראל לא ה' זוכר החטאת שלהם.

(תפארת שלמה)

### ע"י התהו"ק נשרפים הקליפות

ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף (ויקרא טו, ט), י"ל בדרך רמז כי איתא בכתבי האריז"ל, כי בלימוד הלכה בכ"ד קישוטי הכלה, ע"י שמקשין ומפרקין, וזוהו משברין הקליפות וכו', ע"ש. וזה י"ל שמרומז בפסוק, ואת שעיר היינו מלשון ושעירים יקדו שם היינו הקליפות, דרש דרש היינו ע"י שדורשים התורה, משה

בחי' דעת, והנה שרף, שעי"ז נשרפין ונבטלין כל השעירים והקליפות. (דגל מחנה אפרים)

### קדושה מצד הכוב"ה

והתקדשתם והייתם קדושים (ויקרא יא, מז), והתקדשתם - כשתרצו להתקדש, והייתם קדושים - תהיו קדושים, כי קדוש אני ד' - ומצדי יוכל לחול עליכם הקדושה, ובלבד שתקדשו עצמכם, ותכינו עצמכם לכך. (בית אהרן)

### דרך האמת ושביל הזהב

זה הדבר אשר צוה ד' תעשו וירא אליכם כבוד ד' (ויקרא טו, ט), הדנה שמעתי שהרה"ק אדמו"ר מו"ר זושא זצלה"ה הלך פעם בדרך, ולא ידע לאן יפנה, כי ה' לפניו ב' דרכים, וראה באיזה דרך השם הו"ה עומד לנגדו, ובדרך זה הלך. והנה יש ב"א אשר נתעורר בלבם לעשות איזה דבר, ואינו יודע אם הוא מצוה או לא, לזאת מלמדו הכתוב כאן, זה הדבר אשר צוה ד' תעשו, אם תרצה לידע אם צוה ד' את הדבר ההוא, לילך ולעשות זאת, וירא אליכם כבוד ד', אם תראו שיבוא על ידה כבוד ד', זהו הדרך האמת לכו בו. (מנחת זהב)



”וספרתם”

– הקדמה –

בית הכנסת הגדול שמם מאדם. אפולולית עבותה שלטה בכל זיוותיו. רק אצל עמוד החון עוד דלקו הנרות הזעירות, מרצדות בעליזות מאופקת, וכמשתדלים שלא להפר את החושך שחזק מהם, והאירו באורם הקלוש את הדמות השפופה המתנועעת ועומדת חליפות, שהטילה את צילה על קיר המערב המרוחק בצל ענק וגדול ממדים, אשר זע ונע חליפות עם התפקקיות חוליות שדרת הדמות, וריצד עם קפיצת השלהבות הכתומות.

**נהמה** עמומה מגיחה יצאה מלב שבור – לב טהור, אם בלתי מובנת לאזניים מרוחקות, אך גם לשכאלו – נשמעה כבעלת משמעות עמוקה וטמירה, ולא כסתם יללת תן בודד בין הרי צפת.

**הבה** נתקרב בלאט כדי להבין יותר. הנה הזדקפה הדמות והרימה עיניה העצומות אל עבר כיפת בית הכנסת המקומרת האפולולית, ולעומת נברשתו הכבויה, ושוב יצאה השאגה ברורה וברה **”ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה...”** אצה יצאה מתגלגלת בין שורות הספסלים הריקים, מתנגשת בכתלי המערב כגלי ים המתנפצים אל החוף בקול עמום, וגרגרים ממנה משתברים ממנה מטפסים אל החלונות משתפכים אל חוצות העיר הנמה את שנתה באפילת הליל.

\*

מה יש בכמה מילים אלו שנצטוונו ע”י הקב”ה מפי משה רבינו ע”ה לאמרם ולמנותם בימים אלו שבין פסח לעצרת, מילים אשר נראות כמונה מספר בסך הכל, אך מקפלים בתוכם רזין וסודות טמירים עילאין, ושמות הקודש והספירות העליונות והמידות הקדושות סובבות חגות סביב אותם כמה מילים שאמר היהודי **”היום ששה ימים לעומר”**, ותו לא. אותם מילים נאמרות בחצרות החסידים בהתעוררות והתלהבות עצומה. וכדאים הם אותם מתי מילים לטהרנו מקליפותנו ומטומאותנו, ולטהר נפשות עמך ישראל מזהמתם, ולא די בכך עד שעי”ז **”ישפע שפע רב”**, ולא רק בהאי עלמא, אלא **בכל העולמות**, וסגי בהם כדי לתקן את נפשותנו ורוחותנו מכל סיג ופגם ולטהרנו ולקדשנו בקדושתו העליונה ית”ש. ובזכות זה עוד מבקשים **”ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה”**, ולתקן כל יום מידה מסוימת שקלקלנו בעוה”ה. והכל ע”י כמה מילים.

--- הלא דבר הוא.

**ובודאי** גדלו ושגבו הסודות הגדולים הטמונים במצוה רבה ונשגבה זו, הלא גם מי שעיני עגל לו רואה הוא בסידורים שכל יום מכון כנגד מידה מסוימת, וכנגד מילה אחת מתפילת **”אנא בכח”** וממזמור **”למנצח נגנינות”**, ולא בכדי נהגו רבוה”ק לטבול במקוה לתוספת טהרה לפני ספירת העומר. ואם אמנם לאו ביכולתנו להעמיק ולהבין את העניינים הגבוהים של מצות ספירת העומר, וכולו לא תראה. אמנם אפס קצה המטה הבה נוושיט אל יערת הדבש, להבין במקצת משמעות המצוה שאנו מקיימים, ונשיכמה לכרמים כרמי רבותנו מאורי החסידות, כדי שנטעם במעט ונראה כי טוב ה’.

\*

הנה הלא כתב הרמב”ם (הל’ תשובה פ”ז ה”א) **”אל תאמר שאין התשובה אלא מעבירות שיש בהם מעשה כגון גזל וגניבה. כשם שצריך אדם לשוב מאלו כך הוא צריך לחפש בדעות הרעות שיש לו. ולשוב מהן. מן הכעס ומן האיבה ומן הקנאה ומן התחרות ומן ההיתול ומן רדיפת הממון והכבוד ומרדיפת המאכלות ומכיוצא בהן, מן הכל צריך לחזור בתשובה”** וכו’ ...

**עניין זה של תיקון המידות** (הדעות הרעות כלשון הרמב”ם), הוא עיקר ויסוד גדול בספרי המוסר והחסידות. ורבות השקיעו בעניין זה. שלמרות שאינם עבירות בפני עצמם, מ”מ גורעים הם מעבירות. וכפי שאומר הרמב”ם בהמשך דבריו שתשובתם קשה מעל עבירות מעשיות. ותכלית האדם בעולם הוא ע”מ כן לתקן ולזכר את המידות והטבעים, וכפי שאו’ הרה”ק הרר”א ז”ע בצעטיל קטן **”האדם לא נברא בעולם רק לשבר את הטבע”**. --- **”רק לשבר את הטבע”**. זה איפה התכלית, וזה כל האדם. וכן אמר הרה”ק בעל התניא ז”ע **”כל עניין החסידות הוא לשנות טבע מידותיו”**.

**ימי הספירה הם ימי תיקון המידות**. לזכך ולטהר את מידות האדם להיותם בקדושה. ויש

נערך ע”י הרה”ג ר’ חיים גרינפלד שליט”א

דינים הנוגעים לאחר הפסח

שליסל חלה

פעמים מחיה מתים אתה רב להושיע מוריד הטל במקום ל’ יום, ולמעשה אם אמר כך ולאחמ”כ הסתפק אינו חוזה, אך לכתחילה כתבו בשוה”ר (סי”א) **”ובסידור יעב”ץ”** לא לעשות כן. אך במ”ב נראה שאפשר לעשות לכתחילה. ודעת החת”ס דצריך לכתחילה ק”א פעמים. אך אם אמר צ’ פעם ולאחמ”כ נסתפק וודאי שלא יחזור. ומותר בשבת לומר צ’ פעמים ואין זה משום הכנה (הלכ”ש). אם לאחר שאמר צ’ פעמים אמר בשמו”ע כהרגילות ג’ פעמים איתרע חזקתי (א”א מבוטטאשט), אם הרגיל עצמו ואמר מ”ה פעמים ואח”כ עברו ט”ו יום שהתפלל בהם, מצטרפים לחשבון צ’ פעמים ואינו צריך לחזור מספק (מ”ב קי”ד סי”ק מ”ב).

**נשים:** אשה שטעתה בתפילתה כגון במוריד הטל או שלא אמרה יעלה ויבא דינה כאיש (אש”י בשם הגרש”א), ואפי’ שהתפללה כבר שחריית (וכבר יצתה חובת תפילה מעיקר הדין) ואח”כ טעתה במנחה, היות וקיבלה על עצמה עתה להתפלל כהוגן (בי”א ח”ו סי”ח). וכמו”כ אם אשה מסופקת אם הזכירה מוריד הטל דינה כאיש.

נטחן ונאפה לאחר הפסח

**מעיקר הדין:** אין צריך להקפיד לא בנטחן ולא בנאפה לאחר הפסח, היות ומנהג בכל תפוצות ישראל לסדר אצל רב מכירת חמץ קודם הפסח, והמנהג לסמוך על מכירת חמץ (באה”ל תמ”ח ד”ה דבר מעט) להינצל מאיסור ב”ו וב”י אפי’ בחמץ גמור, וכל המפקפק על היתר מכירת חמץ ראוי לגערה (ש”ת חת”ס אור”ח קי”ג ד”ה ולפ”ו). ואף לאלו שהחמירו לא למכור חמץ זה מצד ב”ו וב”י אבל לקנות עתה מזה שזה רק חשש קנס של חמץ שעבר עליו הפסח אין לחוש (הגרש”א שלמי מועד). וכמו”כ אין לחוש מצד הסיטונאים שאולי לא מכרו את החמץ כהוגן כי אין לחשוש באיסור דרבנן לחשש כזה. [אבל באופן שוודאי לא מוכרים חמץ כגון ב”דיוטי פרי” שמן הסתם הם לא מוכרים החמץ אסור לקנות שם מוצרי חמץ כגון ”ויסקי” וכדו’, אא”כ יש להם שטר מכירת חמץ כהוגן או לחם רגיל בלי תוספות וכיו”ב ויש על זה קוד יצור שנאפה לאחר הפסח וכדלהלן]. וכן נהגו הרבה גדולי ישראל.

**מצד המנהג:** מ”מ יש שהחמירו (הגר”א מעשה רב את קפ”א. איגרות סופרים מבני רע”א סי’ מ”ח) מצד כמה חששות, אף שזה רק איסור דרבנן של קנס, ותלוי כל מקום ומקום לפי מנהגו. מ”מ צריכים לדעת כמה נקודות וכדלהלן:

**(א)** אם זה מוצר רגיל בלי שום תוספות כגון לחם רגיל, מספיק לוודא שנאפה לאחר הפסח או לחילופין קוד יצור שהשנה זה 1094, והרוצה להחמיר בזה יותר שגם נטחן לאחר הפסח חומרא **יתירא היא**, דהקמח אינו חמץ ואף שבשעת הטחינה יש בזה לחות מ”מ כמות קטנה היא ואינו נחשב כרטוב וממילא אינו חמץ.

**(ב)** אם זה מוצר חמץ שמעורב עוד דברים כגון לחם של קמח מלא וכמו”כ ופולים שמעורב בתוספת עוד דברי חמץ, צריך לוודא שתוספות אלו נמכרו כדין.

**(ג)** שנימה בזה אינו מנהג שקבלו על עצמם קבוצה שלמה של כלל ישראל ביחד, וא”כ לפי המבואר בשבה”ל (ח”ו סי’ ט”ט) אין בזה ’אל תיטוש’, ואף שאבותינו נהגו כן אין הוא צריך לנהוג כך, ואף אם התחיל לנהוג בזה שחשב שזה מעיקר הדין ועתה בירר ונודע לו שאין זה אלא חומרא אין צריך להחמיר מדין נדה.

נהגו הרבה מבני ישראל לאפות חלה בצורת **מפתח** (אוהב ישראל), לרמז שמתחילים להשתמש עם החמץ שמרמז ליצה”ה, צריך מפתח לנעול ולפתוח לדעת מתי כן ומתי לא (נהל יצחק – – אח”ק). ויש בזה מנהגים שונים. **ומנהג רבוה”ק** היה להכין חלאה רגילה, ולמר תפילת **”ריבונו של עולם – אדון כל העולמים”** שאומרים במוצאי שבת, ובכל שער היה נועצים המפתח בבצק החלה, ולאחמ”כ היו אופים החלה. ולאותם הנוהגים שעושים חתיכת בצק בצורת מפתח על החלה ונאפה ביחד, יש להקל לחתוך בסכין על המפתח ואין בו משום מחיקה. אבל באופן שכל החלה בצורת מפתח לכו”ע מותר (חוו”א ס”א סק”א).

**שרטוט:** אגב דאיריין בחיתוך הפת יש להביא המנהג שנוהגים העולם לשרטט רשימה בפת קודם החיתוך כדי לכיין אח”כ מקום חיתוכו, ועניינו מבואר **במחצהש”ק** (סי’ רע”ז) שלא יצטרך אחר הברכה לחפש מקום הטוב של החלה, ואין לחשוש למלאכת שרטוט, היות ומשרטט הוא הכנה לחיתוך וכמו שאין מחתך באוכלין (מ”ב ש”כ סק”א) ה”נ אין **שרטוט באוכלין** (ש”ש כ”א ט”ז), ואפי’ לאותן הפוסקים שכן חששו לשרטוט באוכלין דכמו שמצינו שיש איסור כתיבה על האוכלין ה”נ שרטוט (התעוררות תשובה ח”ד ל”ב), אפ”ה כבאן יש להתיר. דלט מבעיא לאלו שאין מקפידין לחתוך במקום השרטוט (קצה”ש סי’ א”ב) וניחא שפיה, אלא אפי’ למקפידין בזה שרי, שהרי אין להן ענין בחיתוך למידת אורכו ורחבו של החתיכה שמחתך. [ויש שהחמירו בזה ולא עשו רשימה מצד שרטוט (רשימת הנגה בית בריסק)]. ויש שנהגו מחשש זה לחתוך בשרטוט קצת בעומק, וזה נקרא תחילת חיתוך ולא נחשב כשרטוט.

מוריד הטל

**מיום א’** דפסח מפסיקין לומר מוריד הגשם, ומתחילים לומר מוריד הטל. [ואין מפסיקין ט”ו יום קודם פסח כדי שיוכלו לעלות לרגל ולא יעכבו הגשמים בחורף כמו שחששו בסוכות לענין חזרה. היות ובסוכות באו בבגדי קיץ ואם ירדו גשמים לא יהיה להם איך להתגונן משא”כ בפסח. (הליכות שלמה)].

**ספק: נסתפק אם אמר מוריד הטל או הגשם, יש לחלק כך:** אם התפלל כל התפילות, עד אחר תפילת שחריית של י”א אייר חוזה, ומתפילת מנחה שלאחריה ואילך אינו חוזר דחזקה שכבר התרגל לומר כהלכה (מ”ב קי”ד ל”ב), ואם לא התפלל כל התפילות עכ”פ מתפילת ערבית של ט”ו אייר אינו חוזה, היות ונחלקו הפוסקים מתי נתחזק ל’ יום או צ’ תפילות, ספק ברכות להקל (מ”ב שס).

**יעלה הספק בלבו זמן מופלג אחר התפילה:** אם יודע שהיה בדעתו לומר מוריד הטל, אינו חוזר (מ”ב קי”ד סי’ ל”ח). וההגדרה של זמן מופלג הוא מענת שסיים שמו”נ. ולכן **אם נזכר כששמע מהש”ץ אינו צריך לחזור** (מור”ק קי”ח). (וה”ה לגבי יעלה ויבוא ר”ח). והגרש”א א’ הסתפק אם כשהוא מאריך מאד בתפילתו אפשר ג”כ להקל.

**תוכ”ד:** אם אמר מוריד הגשם וחזר ואמר תוכ”ד מוריד הטל אינו מועיל, כיון שהאמירה היתה דרך קללה, וצריך לחזור מאתה גבור (שבה”ל ח”ו סי’ ט”ז, הלכ”ש). ולפ”ז יש לשים לב שקורה לפעמים שהש”ץ טועה והציבור מתקנים אותו צריך לחזור מתחילת הברכה. **צ’ פעמים:** דנו הפוסקים האם מועיל לומר צ’

## המלכה במעמקי הים

שורש ה' \* ענף א'

"כן הדבר לעניינינו בעבודת בוראינו", מנתק תנחום את פתיל מחשבתו של שלמה חיים הנישא עדיין על כנפי דמיונו אל מעמקי הג'ונגל וצולל בנהרות טרופיים הגועשים. "כאשר עסוקים אנו במצוות גשמיות, הרי ניכר הדבר שרצונו הפשוט של בוראינו ומלכינו, הוא לגלות את מלכותו להתודע ולהגלות עוצם גדולתו וממשלתו שאף בעולמות התחתונים מלכותו בכל משלה. ובדבר הזה ישנו שתי בחינות, ישנם את כל המצוות המעשיות כציצית לולב תפילין, אשר בקיומם מראים את מלכות השי"ת אף בעולם העשיה ומקרבים ומייחדים אליו ונעשים מהם כתרם לצור העולמים ברוך הוא. אך בחינה נעלה מזו, היא כאשר עומדים לקיים את מצוות השי"ת לייחד שמו ית' על תאוות עולם הזה כאכילה ושתייה וההליכה והשיחה ודברת בני אדם זה עם זה וכדומה משאר צרכי גופו".

"ומתאר רבינו", מרחיב תנחום ומקדים - שכדאי וחובה על כל אחד להסתכל בתוך דבריו הקדושים, אשר בוערים כאש על גילי ספרו הקדוש, ויסודות אמיתיים הם בדרכי החסידות והעבודה. "מתאר - בשורש ה' - איך שכל כוחות הרע והסטרא אחרא אשר נפרדים הם מן הקדושה ורחוקות במרחק רב, עד אשר ר"ל השפחה תרצה לירש את הגבירה ואומרים אני ואפסי עוד. וכאשר כל חיותם הם מניצוצות הקדושה אשר נופלים תחת ידם ר"ל ונאסרים ברשותם. ועל כן הם רודפים כל עת בעון ותעצומות להחטיא את האדם, כדי שיגיע אליהם החיות הקדוש מנפש רוח ונשמה של האדם, וכאדם רודף אחר פרנסתו. וכעת כאשר הם רואים את האדם הזה - עבד נאמן להשי"ת - אשר הולך לעשות אחת מכל הדברים הגשמיים, מה מאוד נכספה וכלתה נפשו שידחק נפשו בתאוה הלו שירד ח"ו לעפר שהוא כוחות הגוף שהוא רוב בנינו של האדם מן העפר, ורצונם ומאוים שיפול ח"ו תחת רשתו לקחת אותו לעבד עולם. "והאיש הנלכב הזה רצונו להמליך מלכות הקב"ה להיות נשגב שם ה' לבדו עליון על כל הארץ, ואש מלפניו תלך ותלהט סביב צריו והאלילים כליל יחלוף וישח האדם הבליעל וישפל איש מדון ואיש תהפוכות, ויבואו במערות צורים ומחילות עפר מפני פחד ה' ומהדר גאונו והי' ה' אלוקי ישראל מלך על כל הארץ וכו', והאדם בכוחו הגדול בכוח נשמתו הקדושה ובעוצם הקב"ה עליו, כמאמנם מרגיז יצר טוב על יצר הרע, והנה הוא לובש עוז שריון והגיבור בגבורתו מתאמץ בכל עוז כמו לכבוש את יצרו, וקודם אכילה זוכה את יצרו בהתוודותו על עוונותיו, ויחלש כח הסטרא אחרא הנאחזת בגופו, ואח"כ בעת האוכל למו משבר ומכניע כח תאוותו, כאשר כתב רבינו יונה, שבעודו תאב לאכול יניח מתאוותו לכבוד הבורא וגם זה זוכה יצרו ומתכפר לו, ואוכל רק לשובע נפשו ולא למלאות את כל תאוותו, וכו', וכאשר הפח נשבר, תיכף הניצוצות בהם נמלטים ועולים למעלה למעלה כדוגמת הציפור הנמלט מפח יוקשים, וכו', ועי"ז בורא וקושר כתרם לקונו וצדו, וכל מלאכי מעלה מברכין אותו ומהללין שמו ואומרים ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו, ואשרי חלקו שזוכה בכל זאת".

"אהה תנחום", נאנח שלמה חיים בהנאה צרופה, "דברים מבהילים ומרוממים כאחד". "אכן", מסכים עמו תנחום, "תסתכל בפנים הספר ותלקק את השפתים, ואי"ה בהמשך נדבר עוד מהעבודה הנשגבה הזאת אשר רבינו מאריך בה ומשיע על זה דגש רב מאוד. ובינתיים הבה נלך להתענג על השם, להודות לשמו הגדול, לרוממו ולשבחו כירודי הים באניות והולכי ג'ונגלים ומדבריות, אשר מודים ומהללים לשמו יתברך, כי לעולם חסדו..."

השמש עדיין הפיצה נגהה והשמים האירו בטהרתם. "תנחום", פותח שלמה חיים את שיחתם מיד כאשר נפגשו צעדיהם. "הערבי-שבתות הארוכים שלפנינו, היש לך חין מתוק מזה. אפשר להתכונן כראוי לשבת קדישנו, ואף למחר ביאתנו עדין מתוך שלוות נפש והכנה מעליא. לקיים במקצת מה שלמדנו בסידורו של שבת". "אכן", מסכים עמו תנחום ומוסיף, "הרי השבת ישנו את מנהג ה'שליסל חלה' כמנהגנו לנקד את החלות כמובא בספה"ק, ולפתוח על ידם את כל השערים הנאמרים במוצאי שבת..."

"שלמה חיים", ננער תנחום מהרהרויו ואומר, "כמה נפלא הדבר שבדיקו כאשר תמו הימים הקדושים והנעלים של ימי הפסח - שהרי עומדים אנו בשבת 'נאך' פסח, כאשר זמן רב כ"כ זיכנו את הגוף באכילת המצות הקדושים ובשמירה מן החמץ, כך שהוצאנו את הפסולת והכנסנו בתוכנו כל רפואות הגוף והנפש, וכעת כאשר חוזרים אנו לסדר אכילתנו בככל השנה, הרי ממש מן השמים זימנו לנו מלאך העומד על ראשינו, וכנו לרגלנו מאיר את נתיבותינו, הלא הוא רבינו ההילגע סידורו של שבת אשר דיבוריו הק' נכחלים לחושות ומאירות על ענין קדושת האכילה".

"באמת השגחה פרטית", מתפעם שלמה חיים, ומוסיף ושואל, "מדוע באמת יקר בעיני ה' וגדול כ"ג מעלת עבודת אכילה בעבודתו יתברך שמו".

"ובכן, שלמה חיים, הט אזנך ושמע לסיפור נפלא שאירע לפני שנים קדמוניות", מתחיל תנחום לספר כיד ה' הטובה עליו. --- "השמועה נפוצה ברחבי הממלכה ופשטה כאש בשדה קוצים וכברק המתגלגל בראשי ההרים, המלך החליט בדעתו לעשות כתר נפלא ומיוחד, מאין כמוהו בכל העולם כולו ליופי ולתואה, ומרוב חפצו ותשוקתו להראות שמלכותו מלאה הארץ ובכל משלה, החליט לשבץ את כתרו באבני חן ויהלומים מכל מרחבי תבל העצומים, אשר בשלל ברקיהם וגווניהם יאירו ויפיצו זיוום כעצם השמים לטוהה. כל עבדי המלך ומשרתיו נרתמו למבצע הכביר והחלו לאסוף אבנים טובים מארצות נידחות ומאיים רחוקים.

אחד מעבדי המלך ומשרתיו, אשר שמע את דבר המלך ודתו, מרוב אהבתו הגדולה למלכו החליט לעשות מעשה נועז, ובמחווה בשלה ההחלטה להביא למלכו אבן חן נדירה, אשר מקום מחצבתה הוא במקום מסוים במעמקי הים, אשר להגיע אליו צריכים לפרוץ דרך ולחצוב נתיב במלתעות הג'ונגלים ומושבני פראים צמאי דם, והכל בשביל להראות שמלכות המלך וממשלתו היא אף בקצה העולם. אותו עבד המלך השיים את נפשו בכפו וצלל תהומות רבים ובמשברי ים ושואל, ובמים אדירים השליך את נפשו, עד שעלה מבוקשו בידו כאשר הצליח לשים ידו על אותו אבן מופלאה.

כאשר הגיע העבד ואבנו בידו אל אדונו ומלכו, "והמלך החכם בהבינו גודל העשיה שעשה זה כשפלא-אנשים אשר נקט נפשו בכפו ומסר עצמו למיתה לירד לעומקא בתהומא רבא והעלה מרגניתא טבא, הכל בשביל גודל אהבה ורב החשק שבער בליבו, לאין קץ ככלות נפשו בשביל אהבת מלכו, וכמה הגדיל השתוקקותו וחשקו לחפץ ברבות כבודו ולהגדיל שם מלכותו בקצו ארץ וים רחוקים", בראות המלך כי כן יצא דבר המלך כי על אף שיש לו כבר באוצרות מלכותו אבן כזאת ואפי' יותר נאה מזו, אף על פי כן מקום מושב האבן הוא במרומי הכתר למעלה למעלה, להראות שעיקר הוא אהבת האמת והאהבה רבה העצומה שהראה עבד נאמן זה למלכו, ומגביה המלך ומרים את האיש הזה למעלה על כל השרים, וממלא כל טוב אדונו בידיו וכולם חסר בבית המלך".

### יעמדו על הרכבה מצדיקי הרבים שהרימו תרומתם להוצאת הגיליון

ידידנו הנכבד לכו רחב כאולם האברך כמדורשו  
הרה"ג ר' שלמה קורין שליט"א  
לרגל הולדת בנו למזל טוב ובשעטו"מ  
ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה  
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ונחת דקדושה וכוט"ס אבי"ר

ידידנו הנכבד רודף צדקה וחסד ולכו רחב כאולם  
הרה"ח ר' יצחק אייזיק ווייס שליט"א  
לרגל אירוס נכדתו בת לחתנו הר"ר דוד כהן הי"ו  
ויה"ר שיהא הבנין עדי עד, ויראה מזיווג זה ומכל יוצ"ח  
רוב נחת דקדושה מתוך בריאות ונחת וכוט"ס אבי"ר